

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
Doelstelling 2
VLAANDEREN 2007-2013
Regionaal Concurrentievermogen en Werkgelegenheid

Inspiratie die werkt!

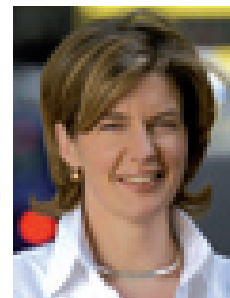
Inhoudsopgave

3	Voorwoord
4	Wat is het EFRO?
5	EFRO en het Agentschap Economie gaan hand in hand
7	Doelstelling 2 'Regionaal Concurrentievermogen en Werkgelegenheid'
	Prioriteit 1: Kenniseconomie en Innovatie
	Prioriteit 2: Ondernemerschap
	Prioriteit 3: Ruimtelijk-Economische Omgevingsfactoren
	Prioriteit 4: Stedelijke Ontwikkeling
28	De EFRO-beheersstructuren
36	Budgetten
37	Het EFRO-programmasecretariaat tot uw dienst

■ Voorwoord

door Mevrouw Patricia Ceysens
Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap,
Innovatie en Buitenlandse Handel

In een internationale en Europese economische context staat Vlaanderen voor een aantal belangrijke strategische uitdagingen. Eén van de belangrijkste opgaven is ervoor te zorgen dat Vlaanderen kan uitgroeien tot de meest competitieve regio van Europa, met een economie die gelijktijdig de economische en sociale vooruitgang duurzaam bevordert, meer en betere tewerkstelling realiseert en de bescherming en verbetering van het leefmilieu nastreeft. Deze doelstelling kan men slechts realiseren als Vlaanderen zich nog meer profileert als een kennisregio en een plaats waar het goed investeren, wonen en werken is.

Om de concurrentiepositie in Vlaanderen te versterken, is de inzet nodig van adequate financiële en structurele middelen en moeten alle betrokken actoren hun verantwoordelijkheid opnemen. Meer nog, de bestaande verwevenheid tussen de kennis- en innovatie-intensiteit, onderzoek en ontwikkeling, het ondernemen alsook het internationaal ondernemerschap en de ruimtelijke en stedelijke ontplooiing in Vlaanderen, impliceert dat een geïntegreerde aanpak noodzakelijk is om zoveel mogelijk synergieën te realiseren op het terrein.

Informatie, kennis, opleiding en creativiteit bieden hiervoor troeven en mogelijkheden, die Vlaanderen op korte termijn zo optimaal mogelijk moet benutten en verder valoriseren. Slechts dan zullen ondernemers en ondernemingen opteren om in Vlaanderen te (blijven) investeren en zodoende economische groei en werkgelegenheid creëren. Het is de enige waarborg op een duurzame groei en een gevestigde concurrentiekracht voor iedereen in Vlaanderen.

Om deze ambities optimaal te kunnen vervullen, bundelen de Europese Unie en de Vlaamse Overheid opnieuw hun krachten in een nieuw EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) Doelstelling 2-programma 'Regionaal Concurrentievermogen en Werkgelegenheid' voor de periode 2007-2013.

Voor dit steunprogramma zal een aangepaste Vlaamse organisatiestructuur opgericht worden, waarbij het Agentschap Economie nauw zal samenwerken met de vijf provincies en de steden Antwerpen en Gent. Vlaanderen wil u over de diverse mogelijkheden in dit programma duidelijk informeren en op maat begeleiden zodat u, als potentiële projectleider, alle kansen krijgt om maximaal van deze Europese en Vlaamse steun te genieten.

Het EFRO-logo, de uitgesproken leuze 'Europa investeert, Vlaanderen groeit', een uniek elektronisch loket, een tijdschrift, een website (www.efro.be), het Vlaamse netwerk van zeven contactpunten en een centraal programmasecretariaat, alsook deze brochure zijn alvast de belangrijkste instrumenten in een uitvoerige communicatie- en begeleidingsstrategie die zowel de eindbegunstigden als de publieke opinie in Vlaanderen moet inspireren en sensibiliseren.

Ik hoop dan ook dat deze brochure, met als rode draad 'Inspiratie die werkt!', u verder motiveert om zelf een beroep te doen op het EFRO Doelstelling 2-programma 2007-2013.

■ Wat is het EFRO?

Binnen de Europese Unie bestaan grote verschillen op het gebied van economische en sociale ontwikkeling. Volgens het Verdrag van de Europese Unie heeft 'Europa' daarom tot taak de economische en sociale samenhang van het Europees territorium te versterken. Met het oog op het verminderen en het uiteindelijk wegwerken van de sociaaleconomische ongelijkheden zijn in 1975 de 'Europese Structuurfondsen' in het leven geroepen.

Eén van deze structuurfondsen is het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, algemeen gekend als 'EFRO'. Het EFRO subsidieert projecten die de ongelijkheden tussen regio's verminderen, het concurrentievermogen vergroten, werkgelegenheid creëren en de cohesie tussen de regio's versterken.

In overeenstemming met de vernieuwde Lissabon- en Göteborgstrategie, is het Europees Cohesiebeleid 2007-2013 gericht op de volgende prioriteiten:

- de lidstaten, regio's en steden aantrekkelijker maken (betere toegankelijkheid, een hoogstaand dienstenaanbod en een goede zorg voor natuur en milieu);
- innovatie, ondernemerschap en de groei van de kenniseconomie stimuleren door onderzoek en ontwikkeling (onder meer op het gebied van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën);
- meer en betere banen scheppen.

Hiervoor concentreert Europa de financiële middelen op 3 doelstellingen:

- Doelstelling 1 'Convergentie' (voor lidstaten en regio's met een sociaaleconomische ontwikkelingsachterstand). Vlaanderen beschikt niet over een Doelstelling 1-zone;
- Doelstelling 2 'Regionaal Concurrentievermogen en Werkgelegenheid' (voor de lidstaten en regio's die niet vallen onder de doelstelling 1-criteria). Vlaanderen valt volledig binnen deze Doelstelling;
- Doelstelling 3 'Europese Territoriale Samenwerking' (gericht op een duurzame geïntegreerde Europese territoriale ontwikkeling). Vlaanderen is ook actief in deze doelstelling via 1 interregionaal, 2 transnationale en 4 grensoverschrijdende INTERREG-programma's.

Met deze publicatie willen we u verder informeren over het Doelstelling 2 EFRO-programma 'Regionaal Concurrentievermogen en Werkgelegenheid'.

■ EFRO en het Agentschap Economie gaan hand in hand

1. Continuïteit in historisch perspectief.

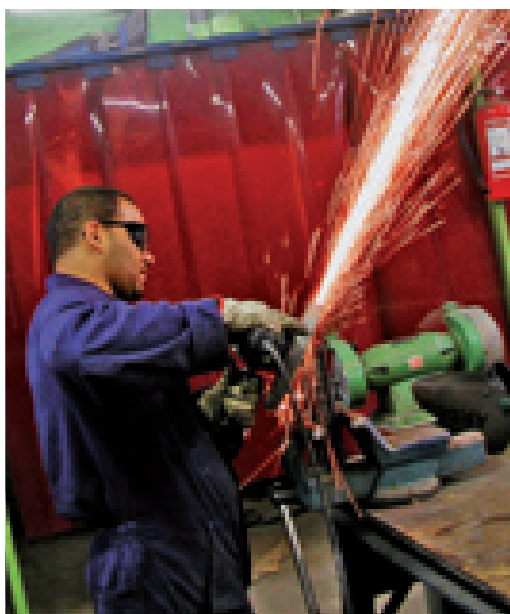
Het Agentschap Economie is een relatief jong agentschap. Het is ontstaan bij de totale reorganisatie van de Vlaamse administratie. Deze operatie is beter bekend onder de naam BBB (Beter Bestuurlijk Beleid). Het Agentschap zet grotendeels de werkzaamheden van de vroegere administratie Economie verder. In die periode verzamelde de administratie al heel wat expertise in het beheer van EFRO-programma's. Die ervaring vormt een sterke basis om een efficiënt beheer van het huidige EFRO-programma te ontwikkelen.

2. Strategische objectieven op één lijn.

Het Agentschap Economie wil de competitiviteit van de ondernemingen stimuleren in de brede zin van het woord. Deze missie vertalen we in drie strategische doelstellingen:

- 1) de ondernemingen directe ondersteuning bieden in hun investeringsgedrag (groei-premie, ecologiepremie, strategische investerings- en opleidingssteun);
- 2) het ondernemerschap bevorderen in al zijn facetten (oproepen tot ondernemerschap, brugprojecten tussen onderwijs en bedrijfswereld, peterschapsprojecten, ondernemingsportefeuille);
- 3) de ruimtelijke omgevingsfactoren optimaliseren, want optimale vestigingsfactoren zijn uiterst belangrijk voor de aanmoediging van investeringen, ook van buitenlandse investeerders (steun voor de ontwikkeling van bedrijfsgebouwen en bedrijfs-terreinen).

Zoals Vlaams minister Patricia Ceysens in het voorwoord al aangaf, heeft de inbedding van het EFRO-programma in Vlaanderen een nieuw kader gekregen voor de periode 2007-2013. De belangrijkste vernieuwing in het EFRO-programma is het verdwijnen van de gebiedsgerichte aanpak. In de plaats daarvan richt het programma zich nu tot heel Vlaanderen. De identificatie van de 4 programmaprioriteiten zorgt ervoor dat een inhoudelijke synergie met de strategische doelstellingen van het Agentschap Economie voor de hand ligt.

3. EFRO als testbed voor nieuwe initiatieven.

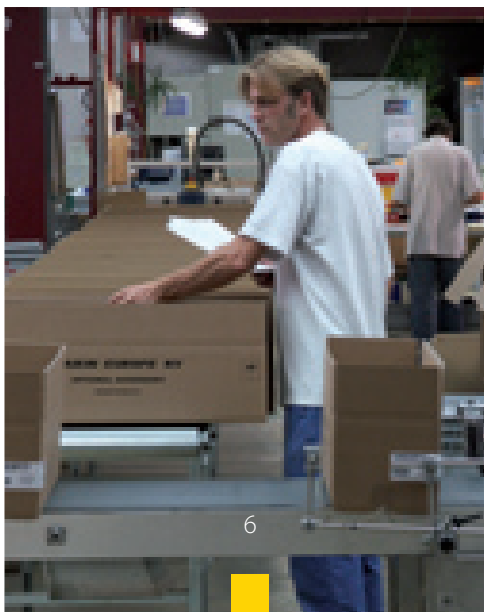
Het EFRO-programma 2007-2013 heeft een enveloppe van meer dan 200 miljoen euro. Dat is aanzienlijk, maar in het perspectief van de totale omvang van de Vlaamse begroting relatief bescheiden. Daarom moeten we een duidelijke strategie en focus ontwikkelen ten aanzien van het programma. Zo kan het programma voornamelijk dienen om vernieuwende beleidsinstrumenten uit te testen. Daardoor voldoen deze projecten onmiddellijk aan de eis van de additionaliteit, opgelegd vanuit de Europese Commissie. Meer nog: in geval van succes kunnen we deze instrumenten inzetten in de reguliere steunkanalen van het Agentschap zelf.

4. Synergie tussen Doelstelling 2 en Doelstelling 3 (INTERREG).

Naast het beheer van het EFRO-programma Doelstelling 2, volgt het Agentschap voor Vlaanderen ook verscheidene programma's in het kader van Doelstelling 3 van EFRO op (de vroegere INTERREG-programma's). Vanuit die positie is het de geprivilegieerde getuige van de beleidsontwikkeling op Europees vlak inzake het cohesiebeleid. Dit heeft heel wat beleidsmatige én klantgerichte voordelen. Zo kunnen we regionale ontwikkelingsprojecten doorverwijzen naar het meest optimale programma of kunnen initiatieven vanuit Vlaanderen ook een grensoverschrijdend of transnationaal draagvlak krijgen.

5. Regisseur in de sociaaleconomische streekontwikkeling.

Bij de totstandkoming en het beheer van het programma zijn heel wat actoren betrokken. Denken we maar aan het directe engagement van de 5 provinciebesturen, van 2 grootsteden (Antwerpen en Gent), van de socio-economische organisaties uit het middenveld (sociale gesprekspartners, milieubewegingen ...) en van de RESOC's. Op dit subregionale niveau investeert men immers heel wat tijd en energie in de opmaak van strategische plannen en dito projecten. Het EFRO-programma biedt deze actoren een perspectief om een aantal van deze projecten te ondersteunen. Vanuit de contacten met de actoren kan het Agentschap dan ook een regisseursfunctie vervullen in de sociaaleconomische streekontwikkeling.

■ Doelstelling 2 ‘Regionaal Concurrentievermogen en Werkgelegenheid’

Met het oog op de blijvende valorisatie van zijn centrale ligging in de EU-afzetmarkt, heeft Vlaanderen voor de toekomst duidelijk behoefte aan:

- een versterking en verbreding van de ‘innovatiecapaciteit’ van de Vlaamse Economie;
- een vernieuwing van het ‘Vlaams economisch weefsel’;
- een valorisatie van het fysische ondernemingsklimaat.

Om dat te bereiken, moeten we goed anticiperen op economische en sociale veranderingen. Dat kan via het bevorderen van innovatie (kennismaatschappij), ondernemerschap, toegankelijkheid en milieubescherming en -verbetering. Andere middelen zijn het verbeteren van het aanpassingsvermogen bij werknemers en bedrijven, en de ontwikkeling van de arbeidsmarkten.

Rekening houdend met de Europese richtsnoeren en de resultaten van de sterkte-zwakte-analyse van Vlaanderen, keurden de Europese Commissie en de Vlaamse Regering een operationeel (meerjaren)programma 2007-2013 goed. Dit programma stelt 4 prioriteiten centraal:

1 Prioriteit 1 (Kenniseconomie en Innovatie): het stimuleren van de kenniseconomie en de kennistransfer, en de valorisatie van kennis en innovatie in economische activiteiten en maatschappelijke toepassingen.

Concreet richt deze prioriteit zich op:

- de sensibilisering;
- de begeleiding;
- het bevorderen van samenwerking;
- het stimuleren van internationalisering;
- de creatie van vernieuwende voorbeelden van kennisvalorisatie;
- de innovatie van de plattelandseconomie.

2 Prioriteit 2 (Ondernemerschap): het bevorderen van het Vlaamse ondernemerschap in de meest brede zin, met het oog op maximale creatie van werkgelegenheid en economische groei. Prioriteit 2 richt zich voornamelijk op:

- het stimuleren van de ondernemerszin en -vaardigheden;
- het creëren van een faciliterend start-, groei- en overnamekader;
- het stimuleren van internationaal ondernemen.

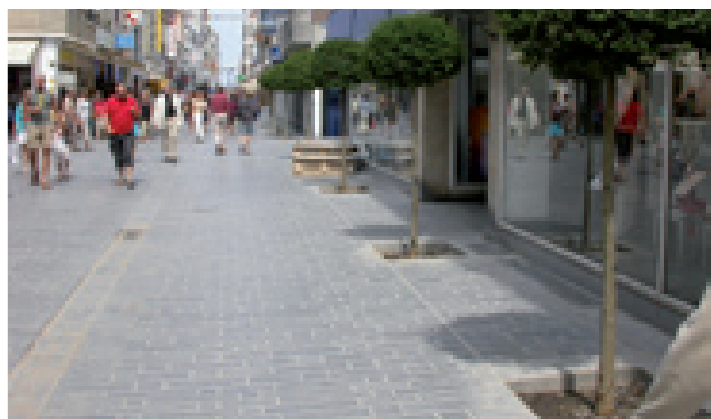
3 Prioriteit 3 (Ruimtelijk-Economische Omgevingsfactoren): het verbeteren van de vestigingsaantrekkelijkheid van steden en regio's in Vlaanderen, door het duurzaam opwaarderen van de ruimtelijk-economische omgevingsfactoren. Deze prioriteit mikt op:

- het realiseren van een duurzame versterking van de economische poorten en internationale multimodale bereikbaarheid;
- het aanbieden van kwaliteitsvolle bedrijfshuisvestingsmogelijkheden;
- het creëren van Vlaamse en subregionale hefboomprojecten;
- het optimaal benutten van het potentieel om economische concentraties te verduurzamen.

4 Prioriteit 4 (Stedelijke Ontwikkeling): het versterken van de attractiviteit van het ondernemen en de innovatie in de steden door stedelijke ontwikkelingsprojecten te ondersteunen. Concreet ondersteunt prioriteit 4:

- geïntegreerde stedelijke ontwikkelingsprojecten in de 13 Vlaamse centrumsteden en het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel;
- kleinschalige stedelijke projecten op buurt- en wijkniveau in Antwerpen en Gent.

Met het nieuwe EFRO-programma Doelstelling 2 toont Vlaanderen zijn ambitie. Het programma bestrijkt het volledige Vlaamse territorium, het versterkt het concurrentievermogen en de aantrekkingskracht van de Vlaamse regio's en het bevordert de werkgelegenheid.

Prioriteit 1 : Kenniseconomie en Innovatie

'Het stimuleren van de kenniseconomie en de kennistransfer, en de valorisatie van kennis en innovatie in economische activiteiten en maatschappelijke toepassingen.'

De visie: kenniseconomie Vlaanderen

Door de globalisering zal Vlaanderen steeds meer een beroep moeten doen op zijn kennis om overeind te blijven in de internationale concurrentiestrijd. Die strijd winnen met het wapen 'kostencompetitiviteit' wordt immers steeds moeilijker, omdat nieuwe economische spelers over belangrijke kostenvoordelen beschikken. Geen wonder dat Vlaanderen verdere stappen zet in de kenniseconomie, waar kennis de basis vormt voor competitiviteit. Met name het aspect 'innovatie' bepaalt in belangrijke mate het concurrentievermogen. Investeren in kennis en innovatie in de meest brede zin (technologische en niet-technologische), is bijgevolg noodzakelijk om de Vlaamse kenniseconomie verder uit te bouwen en duurzame groei en werkgelegenheidscreatie te verzekeren.

Hoogwaardige kennis is aanwezig bij verschillende actoren in Vlaanderen, maar de uitdaging zit in de overdracht en valorisatie van die kennis. Hoe kunnen de actoren hun kennis overdragen naar elkaar en op elkaar afstemmen? Hoe kunnen zij hun kennis vertalen naar economische activiteiten en maatschappelijke toepassingen? De prioriteit 'Kenniseconomie en Innovatie' stimuleert de zoektocht naar oplossingen op deze vragen.

De invulling

Via een mix van zes operationele doelstellingen wil deze prioriteit het kennisbewustzijn en kennispotentieel doen toenemen van ondernemingen, actoren uit de non-profit sector en overheden in Vlaanderen. Dat moet resulteren in meer nieuwe en vernieuwende producten, processen en diensten, in een grotere economische en maatschappelijke toegevoegde waarde en in een belangrijkere internationale valorisatie van de Vlaamse kennis.

Vier aandachtspunten lopen door de operationele doelstellingen:

1) Creativiteit.

Creativiteit stelt Vlaanderen in staat te blijven concurreren met landen en regio's die in de mondiale economie een voordeel hebben in termen van lagere kosten. Naarmate Vlaanderen verdere stappen zet in de kenniseconomie, zal creativiteit in alle sectoren belangrijker worden. Creativiteit is ruimer dan ideeën die gerelateerd zijn aan technologische en O&O-investeringen. Creativiteit benadrukt het belang van zowel technologische als niet-technologische ideeën.

2) Horizontale geïntegreerde aanpak.

Innovatie is cruciaal en alomtegenwoordig in de kenniseconomie. Het is dan ook belangrijk dat innovatie een meer centrale plaats inneemt in andere beleidsdomeinen dan economie, wetenschap en innovatie. Door de integratie in andere domeinen krijgt innovatie meer dan een economische finaliteit: innovatie kan een bijdrage leveren aan behoeften in de samenleving zoals onderwijs, mobiliteit, zorg, welzijn en duurzame ontwikkeling.

3) Betrekken van profit en non-profit.

De groei en het concurrentievermogen van de Vlaamse ondernemingen hangen af van het vermogen zich snel aan te passen aan veranderingen en hun kennis- en innovatiepotentieel te exploiteren. Dit geldt niet enkel voor het bedrijfsleven: ook voor organisaties en instellingen in de non-profit sector vormt investeren in kennis en innovatie een noodzaak. De non-profit krijgt immers te maken met steeds complexere eisen en behoeften in de samenleving. Het innoveren van de non-profit sector vormt een noodzakelijke voorwaarde om de competitiviteit en concurrentiekracht van Vlaanderen te verzekeren en te versterken. Hoe efficiënter en economisch gezonder de non-profit sector, hoe beter het kader waarbinnen de Vlaamse (kennis)economie zich verder kan ontwikkelen.

4) Werken aan systeeminnovatie.

Om vooruitgang te boeken op het vlak van duurzame ontwikkeling, is er niet enkel nood aan technologische innovaties op korte termijn, maar ook aan systeeminnovatie op lange termijn. Systeeminnovatie neemt in vele gevallen de vorm aan van een langlopend maatschappelijk transformatieproces met technologische, economische en institutionele veranderingen. Een dergelijke transitie naar duurzaamheid vereist zowel 'harde' vernieuwingen (technologische vernieuwing, vernieuwing van productieprocessen ...) als 'zachte' vernieuwingen (institutionele en politiek-bestuurlijke vernieuwingen).

Een mix van zes operationele doelstellingen:

1) Operationele doelstelling 1.1: sensibiliseren.

In de kenniseconomie vormt kennis de basis voor competitiviteit. Via sensibiliseringsacties die het belang van de factor kennis benadrukken, streven we een toename van het kennisbewustzijn na. Kennisbewustzijn is inherent verbonden met het groeiende belang van 'open innoveren'. Open innovatie veronderstelt de combinatie van interne en externe bronnen van kennis bij de ontwikkeling van nieuwe of vernieuwende producten, processen en diensten én de integratie van deze aanpak in het businessmodel van het bedrijf of organisatie. Open innovatie betekent dus in de eerste plaats een stuk bewustwording voor kennis. Niet alle kennis of goede ideeën komen vanuit het bedrijf of de organisatie zelf, en niet alle goede ideeën moet men noodzakelijk binnen het eigen bedrijf of de eigen organisatie verder zetten.

Projecten kunnen zich richten op:

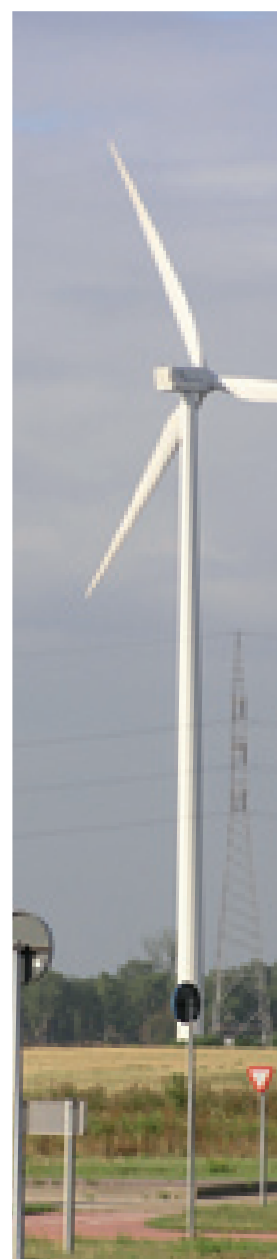
- algemene promotie en bewustmaking voor het belang van de factor kennis binnen de Vlaamse economie;
- doelgroepgerichte bewustmaking rond het belang van prioritaire kennisdomeinen als samenwerking, visie- en strategievorming, omgaan met intellectueel kapitaal en rechten, ICT als enabler en de absorptie en exploitatie van onderzoeksresultaten.

2) Operationele doelstelling 1.2: begeleiden.

Om verdere stappen in de kenniseconomie te zetten, volstaat niet enkel het besef dat kennis belangrijk is. Ook het kennispotentieel zelf moet verhogen, onder meer via begeleidingsacties. De doelstellingen van deze begeleidingsacties moeten we afstemmen op het type onderneming of organisatie. Er bestaat immers een grote diversiteit in de wijze waarop bedrijven of organisaties kunnen vernieuwen en daarmee ook in de behoeften en knelpunten inzake kennisbenutting. De verschuiving naar een meer open manier van innoveren noodzaakt (meer) begeleiding op maat. Begeleidingsacties kunnen via individuele coaching verlopen (knowledge brokers, mentoring - bijvoorbeeld KMO's en grote ondernemingen - coach the coaches ...) of via collectieve coaching (netwerken voor informatie en ervaringsuitwisseling, kenniscentra, peer reviews, peterschapsprojecten ...).

Projecten kunnen zich richten op:

- het stimuleren van kennistransfer in prioritaire kennisdomeinen als samenwerking, visie- en strategievorming, omgaan met intellectueel kapitaal en rechten, ICT als enabler, absorptie en exploitatie van onderzoeksresultaten en business modelling;
- het vergemakkelijken van de toegang tot vaktechnische kennis;
- het professionaliseren van het innovatieproces bij onderzoeksintensieve KMO's;
- het stimuleren van vernieuwingen in bedrijven en organisaties.

3) Operationele doelstelling 1.3: samenwerking.

Innovatie is een interactief proces. Daarbij ligt het accent niet enkel op kennisontwikkeling, maar ook op transfer en verspreiding van kennis. Met het oog op die verbeterde transfer en verspreiding kunnen we het belang van netwerking, interactie en samenwerking tussen verschillende actoren (ondernemingen, kennisinstellingen, onderzoeksgroepen, overheden, maatschappelijke organisaties, profit en non-profit organisaties, interfacediensten ...) moeilijk overschatten. Deze actoren, die via informatie-uitwisseling en samenwerking (in innovatieplatformen, informele en formele netwerken, clusters ...) tot vernieuwing komen, bepalen immers in belangrijke mate het kennis- en innovatiepotentieel.

Projecten kunnen zich richten op:

- de bottom-up creatie van horizontale innovatieplatformen met economische en maatschappelijke finaliteit;
- het stimuleren van samenwerkingsinitiatieven tussen ondernemingen en met non-profitorganisaties;
- het stimuleren van samenwerking tussen bedrijfsleven en academische wereld;
- het stimuleren van samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen.

4) Operationele doelstelling 1.4: internationalisering.

Om de positie van Vlaanderen als internationaal attractieve kennisregio te versterken en te promoten, is een verhoging en versterking van de internationale aanwezigheid van Vlaamse bedrijven en instellingen noodzakelijk. Deze internationalisering kan diverse vormen aannemen. Zo creëert een deelname aan internationale innovatieprojecten een belangrijke meerwaarde voor het bedrijfsleven. Het samenwerken met derde partijen is echter voor veel bedrijven een hele opgave, zeker als het gaat om kennis- en innovatiegerelateerde topics en als de samenwerking bovendien grensoverschrijdend is. Vanuit verschillende oogpunten mogen we ook een groot maatschappelijk voordeel verwachten van de samenwerking tussen gelijkaardige clusters/netwerken uit Vlaanderen en uit het buitenland. Internationale samenwerking biedt niet enkel voordelen voor het netwerk, maar ook voor de individuele leden. In het kader van de internationalisering vormt de optimalisering van commercialiseringstrajecten eveneens een belangrijke doelstelling. Door de geringe geografische grootte van Vlaanderen moeten deze commercialiserings-trajecten immers bijna onvermijdelijk ook snel internationaal plaatsvinden.

De non-profit vormt ook hier een duidelijke doelgroep. Internationale netwerkactiviteiten kunnen helpen om de sector een identiteit te geven en zich beter uit te rusten om de huidige maatschappelijke uitdagingen aan te gaan.

Projecten kunnen zich richten op:

- het ondersteunen van ondernemingen bij deelname aan internationale innovatieprojecten;
- het ondersteunen van de internationalisering van Vlaamse netwerken;
- het ondersteunen van het internationaal ondernemen.

5) Operationele doelstelling 1.5: vernieuwende voorbeelden van kennisvalorisatie.

Om haar positie als dynamische kennisregio te versterken, moet Vlaanderen de valorisatie van technologische en niet-technologische kennis voortdurend optimaliseren. Het stimuleren en ondersteunen van vernieuwende projecten van kennistoepassing vormt hiervoor een belangrijk instrument. De voorbeeldfunctie voor Vlaanderen en de overdraagbaarheid van de projecten naar andere bedrijven, organisaties en instellingen staan hier centraal.

Projecten kunnen zich richten op:

- eco-innovaties;
- innovaties in ICT-gebruik;
- niet-technologische innovaties als design, marketing, interactie met gebruikersgroepen/gebruikersaspecten, kwaliteitszorg en creatieve economie in de stad;
- het ontwikkelen en toepassen van vraaggerichte innovatie-instrumenten;
- onderzoek naar effecten van innovatiebeleid.

6) Operationele doelstelling 1.6: innovatie van de plattelandseconomie.

Ook innovatie in de typische sectoren van de plattelandseconomie verdient onze aandacht.

‘Regional Branding’ vormt een eerste innovatieve benadering van de plattelandseconomie. Hierbij speelt men de streekidentiteit en de landschappelijke kwaliteiten van specifieke, geschikte plattelandsgeregions uit. Dat kan bijvoorbeeld door er een label of merknaam van te maken, waarrond men promotie kan voeren. Onder deze merknaam kan men dan tal van economische activiteiten ontwikkelen. Door deze initiatieven in te schakelen in een totaalconcept, krijgen ze een hogere marktwaarde. Economische ontwikkeling via Regional Branding impliceert automatisch de investering in gebiedskwaliteit en het versterken van de identiteit.

Een tweede innovatieve benadering van de plattelandseconomie is het herstructureren van plattelandsgeregions. Dit gebeurt in functie van een nieuwe bedrijfsvoering of economische activiteit met bepaalde ruimtelijke vereisten, zoals Natura 2000. Het resultaat is een duurzaam economisch bedrijf dat tegelijk een milieuwaarde vertegenwoordigt of het omliggende platteland opwaardert.

Projecten kunnen zich richten op:

- de geïntegreerde gebiedsgerichte ontwikkeling van de plattelandseconomie via ‘Regional Branding’;
- innovatieve inrichting op het platteland, met economische weerslag.

Prioriteit 2: Ondernemerschap

'Bevordering van het Vlaamse ondernemerschap in de meest brede zin, met het oog op een maximale creatie van werkgelegenheid en economische groei.'

De visie: meer ondernemerschap, meer werkgelegenheid

Hét kenmerk van het Vlaamse ondernemerschap is het grote aandeel kleine en middelgrote ondernemingen, veelal familiebedrijven met beperkte werkgelegenheid. Daarnaast zijn ook heel wat buitenlandse ondernemingen actief in Vlaanderen. Deze zorgen wel voor een belangrijke tewerkstelling, maar de toenemende globalisering maakt het steeds moeilijker buitenlandse investeerders aan te trekken. Op langere termijn moeten we bijgevolg onvermijdelijk het eigen Vlaamse ondernemerschap verder stimuleren, om het verlies aan buitenlands ondernemerschap op te vangen.

Vlaanderen heeft geen echte traditie op gebied van ondernemerschap. Studies bevestigen dat de gemiddelde Vlaming meer tot risico bereid is dan de gemiddelde Europeaan, maar veel minder dan de gemiddelde Amerikaan. Het aantal startende ondernemingen gaat sinds 2004 in stijgende lijn. Ondanks deze positieve noot, tonen recente cijfers aan dat het ondernemingsklimaat in Vlaanderen nog gevoelig kan verbeteren. De algemene ondernemingsgraad in Vlaanderen daalde sterk in 2006 en blijft ver onder het Europese gemiddelde. Daarom is 'het ondernemerschap aanzwengelen' dé uitdaging voor Vlaanderen.

De invulling

Dit 'aanzwengelen van het ondernemerschap' willen we in de meest brede zin uitvoeren. Het impliceert dat de operationele doelstellingen in deze prioriteit zich op de verschillende 'levensfasen' van een onderneming richten. Sommige projecten zullen specifiek van toepassing zijn op één bepaalde levensfase van een bedrijf, terwijl andere projecten op verschillende fases tegelijk kunnen focussen.

Ondernemerschap moet men ook maatschappelijk op een positieve manier stimuleren en ondersteunen. Hier staat het bedrijfsleven niet alleen: er komt een actieve wisselwerking met het maatschappelijke middenveld, de omgeving en ieder lid van de samenleving. Op die manier combineert maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) de economische, sociale en ecologische aspecten van ondernemen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen zal voor de projecten binnen de prioriteit Ondernemerschap een continu horizontaal aandachtspunt zijn.

We verdelen de beschikbare EFRO-middelen in deze prioriteit over drie operationele doelstellingen. De gecombineerde resultaten van de operationele doelstellingen zorgen voor de realisatie van de strategische doelstelling 'meer werkgelegenheid en meer economische groei'.

- 1) Operationele doelstelling 2.1: stimuleren van de ondernemerszin en de ondernemersvaardigheden.

Vanuit deze doelstelling willen we meer en betere starters vinden en willen we het imago van ondernemerschap versterken. Daarmee speelt de doelstelling in op de volgende Europese strategische objectieven:

- een ondernemersgerichte mentaliteit stimuleren;
- meer mensen aanmoedigen om ondernemer te worden.

Een positieve beeldvorming bij het brede publiek rond ondernemerschap is een belangrijke voorwaarde voor het aanzwengelen van de bereidheid tot ondernemen. Ook de aandacht voor specifieke doelgroepen met onontgonnen ondernemerspotentieel kan een significante bijdrage leveren tot een hogere startbereidheid. Verder is de nodige aandacht vereist voor de ontwikkeling van bepaalde competenties en vaardigheden, met het oog op de verhoging van de slaagkansen van startende ondernemingen.

Ondernemerschap is in Vlaanderen nog steeds geen structureel gegeven. Er zijn inderdaad al verschillende initiatieven rond ondernemerschap, maar die zijn versnipperd en niet op elkaar afgestemd. Nieuwe initiatieven dringen zich op om een betere opvolging en afstemming mogelijk te maken.

Projectvoorstellen binnen deze operationele doelstelling kunnen dus inspelen op volgende topics:

- algemene sensibilisering van het brede publiek;
- doelgroepgerichte stimulering van ondernemerszin en -vaardigheden bij jongeren, vrouwen, 45-plussers, allochtonen, arbeidsgehandicapten ...;
- monitoring van ondernemerschap.

2) Operationele doelstelling 2.2: creëren van een faciliterend start-, groei- en overnamekader.

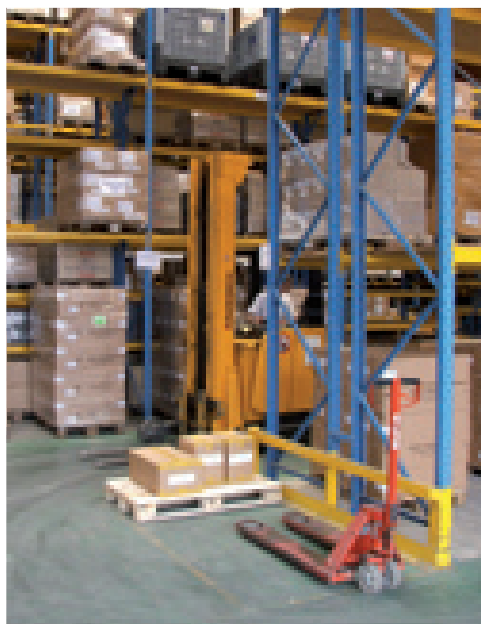
Deze operationele doelstelling mikt op het verkrijgen van meer starters, meer groeiers en meer overnames en speelt in op de volgende Europese strategische doelstellingen:

- ondernemers toerusten voor groei en concurrentiekracht;
- verbetering van de financiering;
- creatie van een kmo-vriendelijker regelgevend en administratief kader.

Vlaanderen telt té weinig bedrijven die doorgroeien. Sterk groeiende ondernemingen leveren de grootste bijdrage tot economische groei en werkgelegenheid, maar zijn in Vlaanderen eerder uitzondering dan regel. Zowel voor starters als voor (potentiële) groeiers moet men de remmende factoren kunnen wegwerken en is een begeleidingstraject op maat aangewezen bij het groeiproces. Bijzondere aandacht is nodig voor de steeds belangrijker wordende overnamemarkt.

Projectvoorstellen binnen deze operationele doelstelling kunnen inspelen op de volgende topics:

- wegwerken van drempels op het gebied van administratieve lasten, regelgeving en financieringsmogelijkheden;
- individuele en collectieve begeleiding op maat van starters en groeiers;
- stimuleren van de markt voor bedrijfsovernames, in het bijzonder op het vlak van sensibilisering, financiering en mentorschap.

3) Operationele doelstelling 2.3: stimuleren van internationaal ondernemen.

De doelstelling is meer internationaal actieve ondernemingen in Vlaanderen.

De beperkte binnenlandse markt maakt dat Vlaanderen typisch een open economie heeft waar internationaal ondernemen een grote rol speelt. Exportactiviteiten zijn een sterke stimulans voor de Vlaamse economie en de uitgesproken groei van ondernemingen.

Momenteel realiseren Vlaamse filialen van buitenlandse ondernemingen een significant deel van de Vlaamse export. Vlaanderen heeft het echter steeds moeilijker om buitenlandse ondernemingen aan te trekken. Het is dus aangewezen de 'eigen' Vlaamse export te stimuleren.

Projectvoorstellen binnen deze operationele doelstelling kunnen inspelen op volgende topics:

- verdere bekendmaking van het bestaande instrumentarium van Vlaamse en nationale instanties inzake sensibilisering, begeleiding, financiële ondersteuning, opleiding, netwerking ...;
- nieuwe initiatieven of proefprojecten met betrekking tot het klassieke internationaal ondernemen (export) alsook de nieuwere vormen van internationaal ondernemen (buitenlandse investeringen, uitbestedingen naar andere landen, samenwerkingsakkoorden met het buitenland ...).

Prioriteit 3: Ruimtelijk-Economische Omgevingsfactoren

'Het verbeteren van de vestigingsaantrekkelijkheid van steden en regio's in Vlaanderen, door het duurzaam opwaarderen van de ruimtelijk-economische omgevingsfactoren.'

De visie: Vlaanderen als competitieve investeringsregio

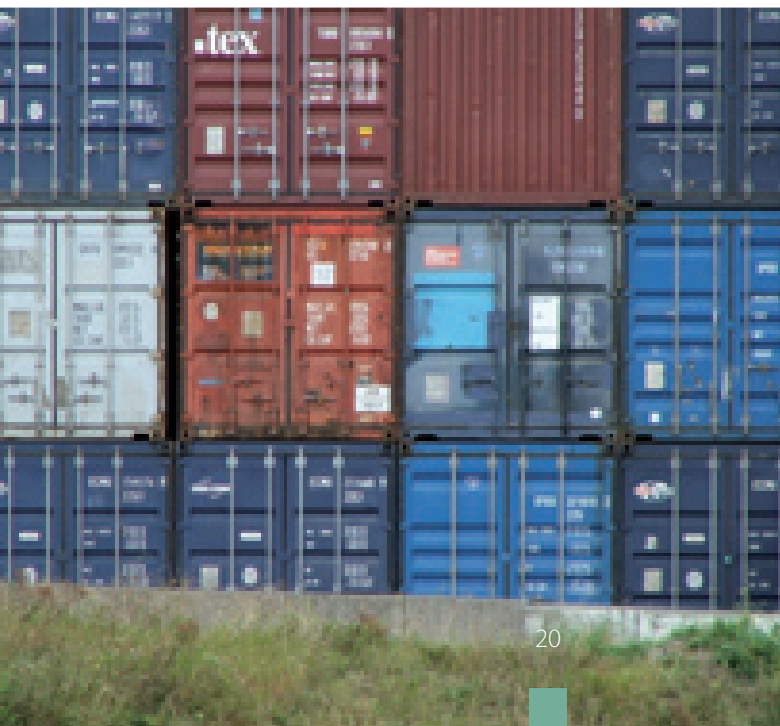
Een belangrijke uitdaging voor Vlaanderen is de verbetering van het fysisch ondernemingsklimaat. Dit moeten we zien met het oog op de blijvende valorisatie van de centrale ligging van Vlaanderen in de EU, voornamelijk gesteund op de beschikbaarheid van ruimte om te ondernemen en de bereikbaarheid van de economische poorten.

Het is daarom cruciaal om in de steden en de regio's van Vlaanderen de bedrijfsgerichte vestigingsaantrekkelijkheid te verbeteren. Dit houdt onder meer in dat er bijzondere aandacht uitgaat naar voldoende kwaliteitsvolle mogelijkheden voor bedrijfshuisvesting en de bereikbaarheid daarvan. Een goed uitgebouwd infrastructuurnetwerk is in Vlaanderen al aanwezig en vormt een toegevoegde waarde die we verder moeten valoriseren. Nieuwe initiatieven dringen zich op om deze waarde op een duurzame wijze te verankeren.

Het is bovendien van belang om in een dynamische en gediversifieerde economie permanent aandacht te besteden aan economische hefboomprojecten die de regionale economische ontwikkeling op lokaal, streek- of Vlaams niveau kunnen opwaarderen en voortstuwen.

De invulling

Deze prioriteit voorziet Europese middelen voor vier operationele doelstellingen, met de sterke nadruk op kwaliteits- en duurzaamheidsaspecten.

- 1) Operationele doelstelling 3.1: duurzame versterking van de economische poorten, de economische netwerken en de internationale multimodale bereikbaarheid.

In deze operationele doelstelling komen projecten naar voor die de versterking van het logistieke netwerk in Vlaanderen vooropstellen. Dit kan door de verdere uitbouw van de economische poorten (de havens en de luchthavens) en de daarmee gerelateerde economische netwerken, zoals:

- investeringen in specifieke infrastructuren, gericht op het verbeteren van de hinterlandverbindingen en op de ondersteuning van een aantal hinterlandlocaties via de verdere uitbouw van de multimodale overslag- en ontsluitingsmogelijkheden;
 - initiatieven die het aanbod aan logistieke dienstverlening verbeteren (zoals de ondersteuning van de estuaire vaart);
 - initiatieven ter verbetering van de relatie met de woon- en leefomgeving (zoals de introductie en het toepassen van milieuzonering, het inrichten van bezoekerscentra, sociale begeleidingsinitiatieven voor bewoners en bedrijven ...).
- 2) Operationele doelstelling 3.2: creëren van kwaliteitsvolle bedrijventerreinen en mogelijkheden voor bedrijfshuisvesting.

De centrale vraag is hier hoe we het bedrijfsleven in Vlaanderen kwaliteitsvolle bedrijfshuisvestingsmogelijkheden kunnen aanbieden en hoe we de veroudering ervan voorkomen of oplossen. Projecten kunnen niet alleen betrekking hebben op grote industriële sites, maar ook op 'solitaire' locaties die niet noodzakelijk in een industriegebied gelegen zijn. Deze solitaire locaties kan men - mits een aantal randvoorwaarden - als 'vernieuwd' aanbod voor economische activiteiten omvormen.

Ook hier zijn drie soorten acties voorzien:

- de revitalisering en herontwikkeling van verouderde bedrijventerreinen en brown-fields;
- de realisatie van het beheer en de opwaardering van het voorzieningenniveau (zoals onderhoud van openbaar en/of gemeenschappelijk domein, beveiliging van bedrijventerreinen tegen overstromingen ...) op terreinen en in collectieve bedrijfsgebouwen. Dit laatste moet ook toelaten een adequaat aanbod te voorzien voor starters en ondernemingen die baat hebben bij bedrijfsruimten in bedrijfsverzamelgebouwen met een of andere vorm van ondersteuning;
- de aanpak van knelpunten voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen en 'solitaire' bedrijfshuisvestingslocaties (zoals de ontsluiting van en de verkeersleefbaarheid in de onmiddellijke omgeving van geplande bedrijventerreinen of 'solitaire' locaties, de inpassing in het landschap, de bescherming van kwetsbare locaties, de uitrusting van het openbaar domein in zones voor stedelijke ontwikkeling waar die een gemengd/verweven karakter hebben, het stimuleren van het bouwrijp maken van glastuinbouw-bedrijvenzones ...).

Projectvoorstellen kunnen zowel bestaan uit eenmalige structurele ingrepen als uit de introductie van langetermijnmaatregelen.

3) Operationele doelstelling 3.3: realiseren van Vlaamse en subregionale hefboomprojecten.

Zowel op lokaal of streekniveau als op Vlaams niveau stimuleren we 'hefboomprojecten'. Deze spelen in op de specifieke noden van het bestaande bedrijfsweefsel. Zo kan men de competitiviteit van de bestaande economische activiteiten verbeteren of nieuwe clusters van activiteiten tot stand brengen.

Deze operationele doelstelling heeft betrekking op de realisatie van specifieke hefboomprojecten die inspelen op de eigen ruimtelijk-economische omgevingsfactoren (zoals de omvorming/uitbouw en de eerste fase van exploitatie van 'strategische bedrijvencentra', de aanleg en uitrusting van 'strategische bedrijventerreinen', projecten uit de streekpacten, investeringen in opleidings- en vormingsinfrastructuur, investeringen in infrastructuur voor sociale economieprojecten met hefboomeffect, reconversie in de traditionele industriële sectoren ...).

De voorgestelde projecten moeten passen in een strategie voor regionaal-economische ontwikkeling, gericht op de vernieuwing van het economisch weefsel en de versterking van de bestaande locatiefactoren.

Gezien de Vlaamse overheid voor het sociaal-economisch streekontwikkelingsbeleid een specifiek overleg- en adviesorgaan in het leven heeft geroepen (de 'Regionale Economische en Sociale Overlegcomités' - RESOC's), is voor de voorgestelde hefboomprojecten het advies van deze RESOC's vereist. (Dit geldt enkel voor subregionale projecten - niet van Vlaams strategisch belang - buiten de streekpacten.)

- 4) Operationele doelstelling 3.4: benutten van verduurzamingspotenties van economische concentraties (bedrijventerreinen, havens ...).

Met deze operationele doelstelling richt men zich op verduurzamingsprojecten (eco-efficiëntieprojecten) die voor economische groei en toegevoegde waarde kunnen zorgen met minder externe effecten op milieu, ruimte, mobiliteit, sociaal kapitaal ... Die projecten kunnen zowel betrekking hebben op studies, infrastructuurinvesteringen als werkingsuitgaven. Enkele voorbeelden hiervan:

- projecten op het vlak van eco-efficiëntie, op het niveau van bedrijven en bedrijfsprocessen;
- voorbereidende studies en demonstratieprojecten in het kader van rationeel energiegebruik;
- projecten ter verbetering van het woon-werkverkeer;
- initiatieven voor efficiënt en zuinig energiegebruik of hernieuwbare energie;
- initiatieven voor het gezamenlijk opzetten van een grijswatercircuit, afvalbeheer ...;
- initiatieven voor het samen aanleggen van blusvijvers, pilootprojecten met betrekking tot waterkwaliteit, het collectief organiseren van groenonderhoud en integraal ketenbeheer ...;
- projecten die de samenwerking stimuleren tussen bedrijven uit de reguliere economie en de sociale economie.

■ Prioriteit 4: Stedelijke Ontwikkeling

Het ondersteunen van stedelijke projecten die gericht zijn op de versterking van de duurzaamheid en de attractiviteit van de steden en de dynamisering van het economisch weefsel in de stad.

De visie: steden als stimulerende omgeving

Steden bieden een ondersteunende omgeving voor innovatie en ondernemerschap. Met de Doelstelling 2-middelen willen we met de valorisatie van economie en mobiliteit bijdragen tot een aangename, stimulerende omgeving waar ruimte is voor ondernemingscreativiteit. Het ondersteunen van grootschalige ‘stedelijke ontwikkelingsprojecten’, die bijdragen tot een stimulerende omgeving voor innovatie en ondernemerschap, staat daarom centraal in prioriteit 4.

De invulling

De concrete invulling van prioriteit 4 gebeurt aan de hand van twee operationele doelstellingen.

- 1) Operationele doelstelling 4.1: ondersteunen van geïntegreerde stedelijke ontwikkelingsprojecten.

De in aanmerking komende EFRO-projecten komen uit de 13 Vlaamse centrumsteden (Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout) en het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Ze maken deel uit van geïntegreerde stedelijke ontwikkelingsinitiatieven met een structurele impact.

Geïntegreerde stedelijke ontwikkelingsprojecten zijn 'totaalprojecten' die verschillende beleidsdomeinen omvatten en die zich richten op de multifunctionaliteit van een bepaald stadsdeel. De centrale pijlers van deze projecten zijn de versterking van de economie en het verbeteren van de interne en externe stedelijke mobiliteit. Ook acties die de verbetering van de leefbaarheid verhogen of bijdragen tot de ontwikkeling van het toerisme en het sociaal-cultureel leven in de stad kunnen voor financiering in aanmerking komen, voor zover ze een bijdrage leveren aan de versterking van het stedelijk economisch draagvlak.

Hierbij streven we ook naar een maximale afstemming met het reguliere Vlaams stedenbeleid. De bundeling van middelen is immers cruciaal om de lokaal aanwezige kansen maximaal te benutten.

De concrete projectvoorstellen binnen deze operationele doelstelling spelen bij voorkeur in op de volgende aandachtspunten:

- behoud en gebruik van bedrijfsruimte, waardoor men ruimte kan bieden aan nieuwe economische initiatieven; in veel planningsprocessen zijn ondermeer stationsomgevingen aangeduid als zones voor toekomstige stedelijke en economische ontwikkeling;
- verhoging van de toegankelijkheid van de stad en versterking van de ontwikkeling van meerkernige stedelijke structuren;
- verhoging van de interne mobiliteit in de stad.

Het verhogen van de leefbaarheid en de ontwikkeling van het toerisme zijn nevenaandachtspunten (ontwikkeling van hoogstaande publieke ruimten, verbetering van luchtkwaliteit, kwalitatief hoogstaand wijk- en buurtgroen, duurzaam gebruik van materialen, water en energie ...).

2) Operationele Doelstelling 4.2: verhogen van de stedelijke vitaliteit in de grootsteden Antwerpen en Gent.

Voor de grootsteden Antwerpen en Gent willen we bijzondere aandacht schenken aan achtergestelde buurten. De heropleving van deze buurten en wijken zijn essentieel voor de internationale uitstraling van deze grootsteden. Daarom ook krijgen Antwerpen en Gent de mogelijkheid om kleinschalige EFRO-initiatieven in deze buurten te realiseren.

De klemtoon ligt bij deze EFRO-projecten niet uitsluitend op de versterking van de stedelijke economie of het verbeteren van de interne of externe mobiliteit. Deze projecten moeten voornamelijk vertrekken vanuit een deugdelijke analyse en een ruimere visie op de buurt en/of wijk. Het betrekken van de buurtbewoners en maatschappelijke groepen bij het tot stand brengen van een project vormt hier dus een duidelijk pluspunt.

■ De EFRO-beheersstructuren

De EFRO-diensten begeleiden u bij de opmaak en uitvoering van uw project.

De Vlaamse Overheid is belast met de uitvoering, de coördinatie en het beheer van het EFRO-programma Doelstelling 2 voor de periode 2007-2013. De Vlaamse Regering delegerde deze taak aan het Agentschap Economie (Afdeling Europa Economie). Het Agentschap heeft bijgevolg als beheersautoriteit voor de periode 2007-2013 een nieuwe organisatiestructuur uitgetekend. Dit gebeurde in partnerschap met de provinciebesturen Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant, West- en Oost-Vlaanderen en met de steden Antwerpen en Gent.

Het Agentschap Economie van de Vlaamse Overheid staat in voor de uitbouw van een centraal programmasecretariaat te Brussel en krijgt voor zijn activiteiten de nodige steun van 5 provinciale (Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant, West- en Oost-Vlaanderen) en 2 grootstedelijke Contactpunten (steden Antwerpen en Gent).

Het centraal programmasecretariaat heeft als belangrijkste taken: de algemene coördinatie van de Contactpunten, de organisatie van het uniek elektronisch loket, de regie van de projectoproepen, de voorbereidende evaluatie van de projectvoorstellen, de organisatie en coördinatie van de Technische Werkgroep en het Comité van Toezicht.

De provinciale en grootstedelijke Contactpunten ondersteunen de projectverantwoordelijken bij het opstellen van een projectvoorstel (vorm en inhoud, toegang tot het EFRO-loket, cofinanciering ...) en begeleiden de goedgekeurde projecten op het terrein (project begeleidingscomités ...). Er wordt sterk aanbevolen van deze ondersteuning en begeleiding gebruik te maken met het oog op de volledigheid en kwaliteit van het projectvoorstel (naleving van EFRO-reglementering, wetgeving inzake overheidsproducten, mededingingsregels ...).

Wie kan een projectvoorstel indienen?

Hoewel het EFRO-programma Doelstelling 2 vooral bedoeld is voor projecten van publieke actoren, kunnen in principe ook privé-actoren in aanmerking komen (maar dan is de reglementering op het gebied van staatssteun van toepassing). In se komen alle projectpromotoren over het gehele Vlaamse grondgebied in aanmerking.

Enkel bij de 4de prioriteit (Stedelijke Ontwikkeling) gelden een aantal beperkingen. Deze prioriteit gaat bijzonder in op de specifieke noden van de 13 Vlaamse centrumsteden en het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Daarnaast biedt prioriteit 4 ook de mogelijkheid voor de steden Gent en Antwerpen om kleinschalige buurtprojecten uit te werken.

Welke acties komen in aanmerking voor EFRO-subsidiëring?

In principe kan dit voor iedere actie die past binnen de prioriteiten en operationele doelstellingen van het Vlaamse Doelstelling 2-programma en die past binnen het ter beschikking staande budget.

Let wel: de looptijd van een EFRO-projectvoorstel mag niet langer dan 2 jaar zijn.

De financiële tussenkomst van het EFRO betreft de cofinanciering van zowel overheids- als privé-uitgaven, en kan maximaal 40 % bedragen van de totale projectkost. De projectpromotor moet bijgevolg bovenop de Europese middelen financiering vinden voor de resterende 60% van de projectkost. Naargelang het domein kunnen Vlaanderen (via de bevoegde minister) of andere overheden een project cofinancieren.

Voor projecten met een economische draagwijdte kan de promotor een aanvraag voor Vlaamse cofinanciering indienen bij het Agentschap Economie. De Europese en Vlaamse middelen mogen maximaal 85% bedragen. In de meeste gevallen verwacht men van de promotor bijgevolg ook een eigen financiële bijdrage (minimum 15%).

In principe komen uitgaven in aanmerking vanaf 1 januari 2007. De EFRO-subsidie is bedoeld als stimulans om een project uit te voeren, wat inhoudt dat een project niet kan beëindigd zijn vóór de goedkeuring van de subsidie.

Hoe dient u een projectvoorstel in?

Voor prioriteit 1 en 2 dient u projectvoorstellen in op basis van 'projectoproepen'. Deze projectoproepen worden via de website www.efro.be en de nieuwsbrief van het Agentschap Economie bekendgemaakt. De provinciale en grootstedelijke Contactpunten voeren hieromtrent eveneens een aantal gerichte communicatieacties.

De projectoproepen voor prioriteit 1 en 2 zijn dus gebonden aan een strikte oproepkalender, wat maakt dat men projectvoorstellen niet kan indienen na het overschrijden van deze oproeptermijn. Weliswaar zijn meerdere oproepen voorzien per jaar. Voor prioriteit 3 en 4 geldt geen oproepkalender en kan men de projectvoorstellen vrij indienen.

De projectleiders dienen de projectvoorstellen in via het uniek elektronisch loket. Dit EFRO-loket bereikt u via de website www.efro.be. Toegang krijgen tot dit beveiligde loket vereist wel een federaal 'token' of een elektronische ID-kaart-lezer. U kunt als projectleider een gratis ID-kaartlezer bij elk Contactpunt verkrijgen. De bijhorende software is gratis te downloaden op www.fedict.be.

Hoe verloopt de evaluatie van uw project?

Het centraal programmasecretariaat in Brussel screent alle projectvoorstellen eerst op een aantal selectiecriteria.

Deze 'ontvankelijkheidsanalyse' vormt de basis voor de verdere inhoudelijke beoordeling door een 'Technische Werkgroep', die de projecten vanuit eigen kwalitatieve en kwantitatieve invalshoeken zal bestuderen.

Deze multidisciplinaire ambtelijke werkgroep formuleert bijgevolg zowel positieve en/of negatieve adviezen en opmerkingen op de projectvoorstellen en legt deze vervolgens ter beslissing aan het 'Comité van Toezicht' voor.

Het 'Comité van Toezicht' bestaat uit de leden van de Vlaamse regering, de provincies, de lokale besturen en de sociale partners en komt minimaal vier keer per jaar samen. Dit Comité is tevens verantwoordelijk voor de algemene strategie en het globale toezicht op het programma.

Als definitief beslissingsorgaan oordeelt het 'Comité van Toezicht' of een projectvoorstel al dan niet voldoet aan de eisen van het operationeel EFRO-programma Doelstelling 2 en of het dus Europese steun verkrijgt.

De periode tussen het afsluiten van een projectoproep (prioriteiten 1 en 2) of het indienen van een projectvoorstel (prioriteit 3 en 4) en de beslissing van het 'Comité van Toezicht', mogen we ramen op 3 à 4 maanden.

Elke projectleider zal de stand van zaken van zijn projectvoorstel op de voet kunnen opvolgen via het EFRO-loket.

Extra criteria: specifieke horizontale aandachtspunten ...

We beoordelen elk projectvoorstel ook op basis van de bijdrage van het project op het vlak van de volgende horizontale prioriteiten.

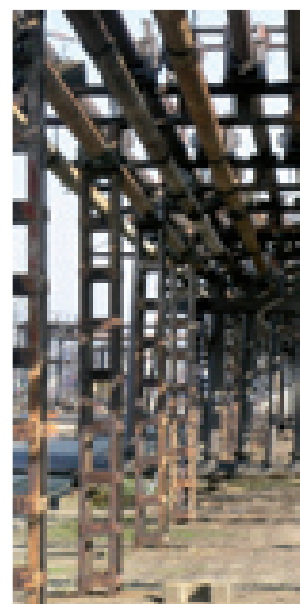
- Duurzame ontwikkeling en milieu

Menselijke activiteiten beïnvloeden ons milieu in negatieve zin. Vervoer, industrie en de exponentieel toegenomen consumptie zijn bronnen van vervuiling. Daarom is het essentieel om milieuoverwegingen en duurzame ontwikkeling in het beleid te integreren. Het uiteindelijke doel is een duurzame ontwikkeling tot stand te brengen, dat wil zeggen ervoor zorgen dat de huidige groei de groeimogelijkheden voor toekomstige generaties niet in het gedrang brengt. 'Duurzame Ontwikkeling' loopt daarom als een rode draad doorheen het operationele programma. Dit betekent dat we niet alleen rekening houden met de individuele behoeften van het project, maar evenzeer met die van de toekomst. In uw projectvoorstel moet u dus tegelijk de nodige aandacht geven aan duurzaamheid op het vlak van sociale en ecologische ontwikkeling, en moet u beide met elkaar in overeenstemming brengen.

- Gelijke kansen

Met gelijke kansen bedoelen we een algemeen beginsel, waarvan het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit, handicap en de gelijkheid van mannen en vrouwen de drie belangrijkste onderdelen vormen.

Het nastreven van 'gelijke kansen' in het Vlaamse EFRO-programma willen we maximaal garanderen. Daarom nemen we dit uitgangspunt op in de criteria die we hanteren bij de beoordeling van uw concrete projectacties. Als projectindieners moet u dan de eventuele impact van uw project op het vlak van 'gelijke kansen' verduidelijken.

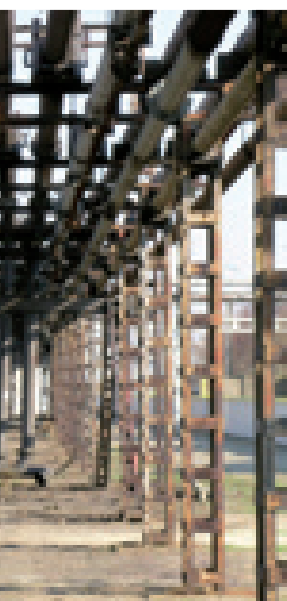

- Interregionale samenwerking

In uw EFRO-projectvoorstel kunt u ook facultatieve acties voor interregionale samenwerking opnemen. Het opzet hiervan is het versterken van de doeltreffendheid van het gevoerde regionaal beleid. Hiertoe voorzien we een specifiek budget op programmaniveau. U onderneemt deze actie(s) samen met minstens één regio van een andere lidstaat. Centraal daarbij staat de uitwisseling van informatie en ervaringen en de overdracht van 'best practices' op het vlak van de geselecteerde projectacties. Projectvoorstellen die ingaan op deze facultatieve horizontale prioriteit, beschikken over een kwalitatieve verruiming, die bij de beoordeling van het project een positieve impact heeft.

- Ruimtelijke dimensie

De druk op de ruimte in het dichtbevolkte Vlaanderen blijft toenemen. Daarom is het essentieel dat projectvoorstellen onder prioriteit 3 en 4 extra aandacht schenken aan kwalitatieve vormen van hergebruik van ruimte, aan multifunctioneel en meervoudig ruimtegebruik en aan verweving van activiteiten. Op die manier streeft men een duurzame ruimtelijke ontwikkeling na en geeft men een concrete invulling aan ruimtelijke kwaliteit en draagkracht. U moet uw projectacties dus maximaal enten op de structurende elementen in de ruimte (conform de ambities en principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen).

Het belang van de 'indicatoren'.

We beoordelen de prestaties van het programma op basis van indicatoren. Dit zijn vooraf gekwantificeerde doelstellingen op het vlak van output, resultaat en impact. Elk goedgekeurd en succesvol uitgevoerd project levert een bijdrage tot het realiseren van deze indicatoren. In het projectvoorstel zal de projectleider moeten vermelden welke indicatoren hij of zij met de uitvoering van het project nastreeft. De projectleider van een goedgekeurd projectvoorstel moet per trimester via het elektronisch loket rapporteren over de realisatie van deze indicatoren.

Een duidelijke EFRO-communicatie verzorgen!

De publieke opinie moet de nodige informatie krijgen over de rol die Europa speelt in samenwerking met Vlaanderen. Het is belangrijk dat u de financiële steun aan uw projecten in het kader van EFRO (of de Vlaamse cofinanciering) ten allen tijde duidelijk 'in de verf' zet. De projectleiders voorzien hiervoor in hun projectvoorstel een aantal specifieke en goed omkaderde communicatie- en promotieacties. Om de projectverantwoordelijken in deze taak bij te staan, kunnen zij een draaiboek 'Communicatie voor Promotoren' krijgen. Ook de Contactpunten verlenen u hierbij graag de nodige hulp.

Het correct uitvoeren van deze communicatieacties is een voorwaarde om de Europese subsidie al dan niet voor de duurtijd van het goedgekeurde EFRO-project te blijven ontvangen.

Een goedgekeurd project opstarten.

Het officiële startschot van het EFRO-project is de ondertekening van de contractuele overeenkomst tussen de juridische verantwoordelijke van een goedgekeurd project en de beheersautoriteit.

De projectleider organiseert hiervoor, samen met het bevoegde Contactpunt, een eerste 'project begeleidingscomité'. Tijdens deze meeting ontvangt de projectleider de nodige richtlijnen om een correcte inhoudelijke en financiële EFRO-projectadministratie te voeren (opvolging indicatoren, communicatieacties, projectboekhouding, schuldvorderingen ...).

De projectleider (steeds in overleg met het bevoegde Contactpunt) moet tijdens de looptijd van een EFRO-project drie 'projectbegeleidingscomités' organiseren: één bij de opstart, één halverwege de looptijd van het project en één bij het afsluiten van het project.

Hoe wordt de Europese steun uitbetaald?

We kennen geen voorschotten toe. De projectleider vraagt bij het Agentschap Economie de EFRO-steun met een vaste periodiciteit (per trimester) op. Dit gebeurt via het elektronisch EFRO-loket, aan de hand van (inhoudelijke en financiële) voortgangsrapportages. U stuurt daarvoor alle ondersteunende bewijsstukken (facturen, betalingsbewijzen, contracten, aanbestedingen ...) afzonderlijk per post naar het Agentschap Economie, Afdeling Europa Economie (Dhr. André Van Haver), Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35, bus 12, 1030 Brussel.

De effectieve uitbetaling van de toegekende EFRO-steun gebeurt dan 2 tot 3 maanden na het ontvangen en controleren van een volledige (inhoudelijke en financiële) voortgangsrapportage. De uitbetaling is de verantwoordelijkheid van de Certificeringsautoriteit (Agentschap Economie) van het operationeel programma.

Het tijdig en correct rapporteren van de voortgang van uw EFRO-project (met betrekking tot de op te volgen indicatoren, de financiële voortgang, de communicatieacties ...) is een absolute voorwaarde om de Europese subsidie al dan niet voor de duurtijd van het goedgekeurde EFRO-project blijvend te ontvangen.

Budgetten

Vlaanderen heeft van de Europese Unie voor de uitvoering van het EFRO-programma Doelstelling 2 in de periode 2007-2013 een bedrag van 201 miljoen euro aan Europese middelen ontvangen.

Voor elk van de vier prioriteiten (Kenniseconomie en Innovatie, Ondernemerschap, Ruimtelijk-Economische Omgevingsfactoren en Stedelijke Ontwikkeling), is een bedrag van 48,2 miljoen euro voorzien. Voor de uitvoering van de Technische Bijstand staat 8 miljoen euro ter beschikking. Deze Technische Bijstand vormt een vijfde prioriteit en omvat de uitgaven voor het beheer van het programma.

Binnen de vier inhoudelijke prioriteiten bestaat geen vaste budgetverdeling over de onderliggende operationele doelstellingen. Enkel het financiële zwaartepunt per prioriteit is bepaald. Binnen de prioriteit Kenniseconomie en Innovatie zal dit financiële zwaartepunt liggen bij de operationele doelstellingen 'Vernieuwende voorbeelden van kennisvalorisatie' en 'Samenwerking'. De prioriteit Ondernemerschap zal zich voornamelijk focussen op de eerste twee operationele doelstellingen, met name 'Stimuleren van ondernemerszin en -vaardigheden' en 'Creëren van een faciliterend start-, groei- en overnamekader'. Binnen de prioriteit Ruimtelijk-Economische Omgevingsfactoren zullen we de meeste middelen inzetten op de operationele doelstellingen 'Kwaliteitsvolle bedrijfshuisvestingsmogelijkheden' en 'Realiseren van Vlaamse en subregionale hefboomprojecten'. De prioriteit Stedelijke Ontwikkeling zal voornamelijk investeren in de uitvoering van de operationele doelstelling 'Geïntegreerde projecten'.

Elke prioriteit voorziet tevens een luik 'Interregionale samenwerking'. Dit houdt in dat een promotor de mogelijkheid krijgt een meerwaarde voor een project te realiseren door kennisoverdracht en samenwerking met andere Europese partners. Voor dit luik Interregionale samenwerking is telkens 0,5% van het prioriteitsbudget voorzien, wat overeenstemt met een bedrag van ongeveer 240.000 euro per prioriteit.

■ Het EFRO-programmasecretariaat tot uw dienst

Naargelang de aard van uw project, uw vestiging of uw vraag neemt u verder contact op met de volgende ondersteunende EFRO-diensten:

1) EFRO Doelstelling 2 Beheersautoriteit en centraal programmasecretariaat EFRO:

- EFRO Doelstelling 2 Beheersautoriteit
Agentschap Economie, Afdeling Europa Economie (Dhr. André Van Haver),
Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35, bus 12, 1030 Brussel
economie.europa@vlaanderen.be (tel. 02 553 38 63 - fax 02 502 47 02)
- Centraal programmasecretariaat EFRO
Agentschap Economie, Afdeling Europa Economie (Dhr. Marc De Frenne),
Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35, bus 12, 1030 Brussel
marc.defrenne@ewi.vlaanderen.be (tel. 02 553 38 57 - fax 02 502 47 02)
 - Beheerder prioriteit 1: 'Kenniseconomie en Innovatie'
efro.innovatie@vlaanderen.be (tel. 02 553 37 25)
 - Beheerder prioriteit 2: 'Ondernemerschap':
efro.ondernemerschap@vlaanderen.be (tel. 02 553 37 31)
 - Beheerder prioriteit 3: 'Ruimtelijke Omgevingsfactoren':
efro.omgevingsfactoren@vlaanderen.be (tel. 02 553 39 25)
 - Beheerder prioriteit 4: 'Stedelijke Ontwikkeling':
efro.steden@vlaanderen.be (tel. 02 553 39 32)

2) Provinciale EFRO-Contactpunten:

- Provincie Antwerpen, Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen
stefaan.buelens@admin.provant.be (tel. 03 240 56 76)
- Provincie Limburg, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
cvanherle@limburg.be (tel. 011 23 74 34)
rdaniels@limburg.be (tel. 011 23 74 32)
- Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven
sus.bergmans@vlaamsbrabant.be (tel. 016 26 74 12)
- Provincie Oost-Vlaanderen, Seminariestraat 2, 9000 Gent
tony.verplaetse@oost-vlaanderen.be (tel. 09 267 86 00)
- Provincie West-Vlaanderen, Provinciehuis Boeverbos,
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries
andries.baekelandt@west-vlaanderen.be (tel. 050 40 33 66)
ellen.cardoen@west-vlaanderen.be (tel. 050 40 31 72)

3) Stedelijke EFRO-Contactpunten:

- Antwerpen (AG Vespa), Generaal Lemanstraat 55, 2018 Antwerpen
ine.goris@vespa.antwerpen.be (tel. 03 259 28 10)
- Gent (Departement Stafdiensten - Abis, Programma Strategisch Fondsenbeheer),
Hof van Rijkhove, Onderstraat 22, 9000 Gent
joris.demoor@gent.be (tel. 09 266 58 08)
correspondentie: Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent

Colofon

Samenstelling

Agentschap Economie

Verantwoordelijk uitgever

Bernard De Potter

Administrateur-generaal

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 Brussel

Lay-out

Reclamebureau AB Waregem

Foto's

Agentschap Economie, EFRO-Contactpunten, Provincies West- en Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant en Steden Gent en Antwerpen.

Druk

Drukkerij Van Lijsebetten

Depotnummer

D/2007/3241/260 s

Uitgave

november 2007